

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Ректор

В. Г. Чернець
2021 р.

ПРОГРАМА

ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

зі спеціальності «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»

для здобувачів освітнього ступеня бакалавр
на основі повної загальної середньої освіти

(на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст)

Ухвалено

рішенням приймальної комісії

від « 09 » 03 2021 р.

(Протокол № 3)

В.о. першого проректора

Л. М. Степаненко

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Ю. В. Кратко

Директор Інституту
практичної культурології

С. І. Дичковський

Завідувач кафедри
мистецтвознавчої експертизи

О. К. Федорук

Програма вступного випробування для абітурієнтів за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» для здобуття освітнього ступеня бакалавр на основі повної загальної середньої освіти та освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст. /Укладачі: Федорук О.К., доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри мистецтвознавчої експертизи. Київ, НАКККіМ, 2021. 6 с.

Програма вступного випробування для абітурієнтів на здобуття освітнього ступеня бакалавр у Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв. В ній визначені вимоги до рівня підготовки вступників, які розкривають зміст їх фахової підготовки, охарактеризовані критерії оцінки відповідей вступників на вступному випробуванні, рекомендована література.

1. Пояснювальна записка

Навчання за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» спрямоване на формування професійних компетентностей у галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

Підготовка за спеціальністю передбачає наявність у абітурієнта творчих, інтелектуальних і прикладних здібностей, які будуть реалізовані як у процесі навчання, так і в подальшому професійному формуванні та становленні особистості.

Вимоги, що ставляться перед вступниками за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», сприяють виявленню загального культурного рівня, творчого та наукового потенціалу абітурієнта, вміння логічно, правильно і послідовно формулювати та висловлювати свої думки, здібності орієнтуватися у питаннях з історії образотворчого та декоративно-прикладного мистецтв.

Вступним випробуванням за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» є творчий конкурс.

2. Мета та завдання проведення творчого конкурсу

Метою проведення творчого конкурсу є виявлення в абітурієнтів їхньої реальної професійної орієнтації, що проявляється в обізнаності з основною мистецтвознавчою проблематикою та є запорукою успішного оволодіння необхідними навичками та компетенціями.

Завдання проведення творчого конкурсу:

- оцінити загальний рівень знань абітурієнтів;
- виявити вміння абітурієнтів орієнтуватися в сучасному світовому культурному просторі;
- оцінити рівень аналітичних здібностей абітурієнта, вміння мислити логічно;
- встановити рівень риторичної підготовки абітурієнта,
- оцінити вміння чітко сформулювати думки і стилістично грамотно викладати їх;
- визначити творчий потенціал абітурієнта у вирішенні нестандартних теоретичних завдань.

3. Порядок проведення творчого конкурсу

Абітурієнти, що вступають на навчання за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», денної і заочної форм навчання, проходять два етапи творчого конкурсу:

1-й етап – творче есе. Передбачає письмову творчу характеристику твору станкового живопису українського та західноєвропейського мистецтва. Згідно з програмою, кожному абітурієнту для творчої характеристики надається одна репродукція твору українських або західноєвропейських живописців XVII – XX століть. Упродовж двох академічних годин вступники пишуть творче есе.

Абітурієнт характеризує твір станкового живопису за таким планом:

1. Що Ви знаєте про картину, автора та культуру відповідного періоду, у який вона була створена?
2. Сюжет картини.
3. Які художні засоби застосував художник для викладу пропонованого сюжету?
4. До якого художнього стилю, напряму належить запропонований твір образотворчого мистецтва?
5. Художня техніка та матеріали, їхнє значення для картини.

2-й етап – співбесіда. Другим етапом творчого конкурсу є співбесіда (на основі написаного абітурієнтом творчого есе), що сприяє виявленню творчого потенціалу абітурієнта, уявлень про майбутню професію, наявності необхідних знань і здібностей до роботи у галузі культури та мистецтва.

Теоретичні питання під час співбесіди формулюються відповідно до «Програми для підготовки до творчого конкурсу». Зміст питань фокусується на виявленні у абітурієнтів загальних уявлень про історію мистецтва й художню культуру України та Західної Європи.

4. Програма для підготовки до творчого конкурсу зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Поняття про види, жанри, стилі, напрями мистецтва. Зміст і форма в мистецтві. Основні етапи розвитку українського та західноєвропейського мистецтва XVII – XX століть.

Мистецтво XVII – XVIII століть. Зародження та розвиток єдиної загальноєвропейської художньої культури. Початок процесу заміщення національних шкіл загальними стильовими напрямами. Розвиток стилів бароко, рококо, класицизм. Бароко в Італії та Фландрії. Естетичні, художні, конструктивні, композиційні, колористичні особливості бароко. Розквіт стилю. Творчість Л. Берніні (Італія), П.-П. Рубенса (Фландрія). Формування нових жанрів живопису. Мистецтво Голландії: «Малі голландці». Творчість Рембрандта ван Рейна. Поняття реалізму. Головні стилістичні риси рококо та

класицизму на прикладі французького мистецтва. Творчість А. Ватто, Ф. Буше. Провідна роль французької революції у формуванні художньої мови класицизму. Творчість Ж. Л. Давида.

Мистецтво XIX століття. Пануюче положення французького мистецтва у формуванні художніх стилів і течій XIX століття. Основні стильові напрями та течії. Пріоритети станкового живопису. Втілення ідеалів революційного романтизму. Естетика романтизму в живописі Е. Делакруа, Т. Жеріко. Творчість Ф. Гойї (Іспанія). Представники реалістичного напрямку мистецтва Франції (О. Дом'є, Г. Курбе). Сувор манера живопису. Розробка жанру тематичної картини. К. Коро – майстер реалістичного пейзажу, імпресіонізм. Пошуки нового естетичного спрямування. Новаторська манера живопису. Творчість Е. Мане, Е. Дега, К. Моне, О. Ренуара. Постімпресіонізм. Творчість П. Сезанна, В. Ван-Гога, П. Гогена. Різні творчі методи та програми. Художні принципи символізму. Символ і алегорія в мистецтві. Поезія символізму та її вплив на розвиток різних видів художньої творчості. Художні принципи модерну й ідея синтезу мистецтв. Модерн в архітектурі й образотворчому мистецтві.

Основні стилі та напрями мистецтва XX століття. Пошуки нової концепції мистецтва. Перегляд значення сюжету в живописному творі. Формалістичні пошуки (етапи та варіанти). Напрями: кубізм, експресіонізм, сюрреалізм, абстракціонізм, футуризм, соцреалізм.

Українське мистецтво XVII – XX століть. Прояв реалістичних тенденцій у творчості Ф. Сеньковича, М. Петраховича, І. Рутковича, Й. Конзелевича. Специфіка українського бароко в живописі. Т. Г. Шевченко як художника (видатні твори). Українські художники-передвижники (О. Рокачевський та ін.). Встановлення українського пейзажного живопису другої половини XIX століття (С. Васильківський, В. Орловський, С. Світославський та ін.). Творчість М. Пимоненко, М. Самокиша. Пошуки нового у творчості О. Мурашка, Ф. Кричевського та ін. Творчість А. Петрицького. Гармонія мистецтва у творчості Т. Яблонської.

Українське мистецтво др. пол. XX – поч. XXI століть. Український мистецький нонконформізм другої половини XX ст. Основні центри, представники. Проблематика й розвиток мистецтва України кінця XX – початку XXI ст. Вплив суспільнополітичних подій на культурно-мистецьке життя в Україні. Виставки художників андеграунду (виставка «Інтервали», 2000 р.). Художники Нової хвилі – В. Раєвський, О. Голосій, О. Гнилицький, А. Савадов, О. Тістол, М. Мамсіков, М. Вайсберг та інші. Поширення постмодернізму та нових напрямків актуального мистецтва.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Масол Л.М., Гайдамака О.В. Художня культура України. навч. посіб. для учнів старших класів та вчителів з художньої культури. Київ, 2013.
2. Масол Л.М., Гайдамака О.В. Художня культура Європи. навч. посіб. для учнів старших класів та вчителів з художньої культури. Київ, 2011.
3. Смирна Л. Український мистецький нонконформізм: Історичний і світоглядний вимір. Кн. 2. Київ: Інтертехнологія, 2006.
4. Соколюк Л. Михайло Бойчук та його школа. Харків: Видавець Савчук О.О., 2014.
5. Степанов А. Искусство эпохи Возрождения. Италия. XIV–XV века. Санкт-Петербург, 2003.
6. Степанов А. Искусство эпохи Возрождения. Италия. XVI век. Санкт-Петербург, 2007.
7. Степанов А. Искусство эпохи Возрождения. Нидерланды, Германия, Франция, Испания, Англия. Санкт-Петербург, 2009.
8. Українські мистці у світі: Матеріали до історії українського мистецтва ХХ ст. Авт.-упор. Г. Стельмашук. – Львів: Априорі, 2013.

РЕПРОДУКЦІЇ ДО ТВОРЧОГО КОНКУРСУ:

1. Д. Веласкес «Фрейліни (Меніни)», «Портрет Папи Інокентія Х».
2. Рембрандт Ван Рейн «Алегорія музики», «Нічна варта», «Повернення блудного сина».
3. П.-П. Рубенс «Автопортрет з Ізабеллою Брант», «Портрет камеристки інфанти Ізабели».
4. Н. Пуссен «Автопортрет» (1649), «Аркадські пастухи».
5. Ж.-Л. Давид. «Автопортрет» (1794), «Клятва Гораціїв», «Смерть Марата».
6. Ф. Гойя «Родина короля Карлоса IV», «Трете травня 1808 року в Мадриді», «Сон розуму породжує чудовиська», «Сатурн, що пожирає своїх синів».
7. Т. Жеріко «Пліт «Медузи», «Вільні коні».
8. Е. Делакруа «Данте та Вергілій (Човен Данте)», «Різанина на острові Хіосі», «Свобода, що веде народ», «Сирота на кладовищі».
9. Г. Курбе «Похорон в Орнані», «Автопортрет з чорним собакою».
10. О. Дом'є «Праля», «Актори».
11. К. Моне «Враження. Схід сонця», «Жінка з парасолькою», «Жінки в саду», «Весна».

12. Е. Дега – сцени балету, «Прасувальниці», «Жокей перед трибуною», «Репетиція».
13. О. Ренуар «Театральна ложа», «Портрет акторки Жанни Самарі», «Сніданок в солом'яних брилях», «Портрет акторки Жанни Самарі у повний зріст».
14. П. Сезанн «Водяний млин» (1900-1906), «Натюрморт з апельсинами та яблуками» (бл. 1895-1900), «Автопортрет» (1875).
15. П. Гоген «Боротьба Якова з ангелом», «Збирання плодів» (1899).
16. В. Ван-Гог «Церква в Овері», «Нічне кафе», «Квітучий сад з краєвидом Арля», «Зоряна ніч», «Пшеничне поле з круками», «Автопортрет» (1887).
17. П. Пікассо «Дівчинка на кулі», «Танок», «Герніка», «Купальниці».
18. А. Матісс «Танок», «Червоні рибки».
19. Український портрет XVI-XVII століття – «Портрет Яна Гербурта», «Портрет митрополита Петра Могили», «Портрет Івана Даниловича».
20. Т. Шевченко «Автопортрет» (1840), «Циганка-ворожка», «На пасіці», «Катерина».
21. О. Рокачевський «Портрет невідомої» (1860), «Портрет дочки художника».
22. С. Васильківський «Козача левада», «Бій запорожців з татарами».
23. С. Світославський «Жнива», «Вечір у степу», «Ярмарок», «Воли на оранці», «Осінній пейзаж» 1900-х – поч.1910-х рр.
24. Д. Левицький «Портрет Д. Дідро», «Портрет М. Дьякової», «Портрет старого священика».
25. К. Костанді «На терасі», «Рання весна», «Тихий вечір», «Страсний четвер», «Квітучий бузок».
26. О. Мурашко «Селянська сім'я», «Благовіщення», «Портрет М. І. Мурашка», «Портрет дівчини у червоному капелюсі».
27. М. Врубель. «Ангел з кадилом», «Царівна-Лебідь», «Дівчинка на тлі персидського килима», «Іспанія».
28. Ф. Кричевський «Наречена», «Автопортрет у білому кожусі», «Життя. Триптих (Любов)», «Життя. Триптих (Сім'я)».
29. Т. Яблонська «Хліб», «У парку», «Вечір. Стара Флоренція» (1973), «Льон» (1979), «Тиша» «Весілля», «Наречена» (1992).
30. А. Савадов, Г. Сенченко «Смуток Клеопатри» (1987), «Донбас-Шоколад» (1997).
31. О.Гнилицький «Stereo Ksyu» (1999), «Aqua Minerale» (2007).

5. Система оцінки результатів творчого конкурсу

Результати кожного з етапів творчого конкурсу оцінюються за шкалою 100 балів. Максимальна кількість балів з кожного запропонованого пункту критерію оцінки – 25 балів. Критерії оцінки наступні:

Критерії оцінки відповіді абітурієнта	Максимальна кількість балів (творче есе)	Максимальна кількість балів (співбесіда)
Відповідність змісту відповіді темі творчого конкурсу	0–25	0–25
Наявність логіки, послідовність висновків до запропонованої теми	0–25	0–25
Творчі здібності у викладі та вирішенні нестандартних проблемних ситуацій, запропонованих у темі есе та співбесіди	0–25	0–25
Рівень загальних і спеціальних (образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація) знань	0–25	0–25

Максимальна кількість балів за результатами двох етапів творчого конкурсу – 200. Незадовільна оцінка за творчий конкурс 1 – 99 балів (за результатами двох етапів творчого конкурсу).

Критерії оцінювання творчого конкурсу

177–200 балів: оцінка «відмінно»; абітурієнт виявляє особливі здібності, має високий рівень знань теоретичного матеріалу. Вміє самостійно узагальнювати знання та правильно використовує їх під час написання тесту. Володіє термінологією, впевнено демонструє високий рівень підготовки, майстерно використовуючи матеріал.

135–176 балів: оцінка «добре»; абітурієнт правильно та всебічно розуміє суть питань, показуючи наявний рівень знань. Узагальнює та систематизує інформацію, самостійно виправляє допущені помилки і має власну думку щодо зазначених питань.

100–135 балів: оцінка «задовільно»; абітурієнт висвітлює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, може виправляти власні помилки.

менше 100 балів: оцінка «незадовільно»; абітурієнт володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарних понять. Виявляє знання та розуміння основних положень, може виправляти власні помилки, серед яких – чимало суттєвих.

Максимальна кількість балів за результатами вступного випробування – 200.